

Deze uitnodiging is in kleur beschikbaar op [klik hier](#)

Lathum, 22 mei 2017.

Uitnodiging voor de 30e voorjaarsexcursie op zaterdag 17 juni 2017 Thema: Verplaatste achtkanten in Noord Brabant en Limburg

Beste leden en abonnees,

Het bestuur van TIMS Nederland en Vlaanderen nodigt u van harte uit om deel te nemen aan de voorjaarsexcursie 2017. Het thema is: "Verplaatste achtkanten in Noord Brabant en Limburg".

Hoe herken je een verplaatste molen en waar kwam de molen vandaan. Is het een Zaankanter of een Rotterdamse industriemolen. Is het een watermolen, uit Friesland of Holland. In deze excursie kijken we naar 5 molens en hebben nog een fotostop ingelast bij een zesde molen. Hierbij hopen we wat antwoorden te geven op de vragen.

In de eerste molen die we bezoeken, de "Maria-Anthoinette" in Deurne-Zeilberg, beginnen we met een korte presentatie over deze dag.

De molen is afkomstig uit Wateringen (Z-H), waar hij tot 1893 als Middenmolen van een driegang dienst deed in de polder Wateringseveld. (De Bovenmolen is verbrand, de Ondermolen verplaatst naar Elspeet, waar hij nog steeds dienst doet). De molen is in Zeilberg opgebouwd als koren- en oliemolen. In 1876 was er al een Zuidplasmolen, molen T., aangekocht. Deze verbrandde echter op 21 september 1892. De bovenas van deze molen is nog hergebruikt in de huidige molen. In de loop van de 20ste eeuw was de molen vooral beleggingsobject van de conferentie van de Heilige Antonius van Padua der Sint Vincentiusvereniging van de parochie zeilberg. In 1964 werd de molen, inmiddels zonder olieslagwerk, gerestaureerd en voorzien van een rietdek.

De tweede molen is de molen "Laurentia" te Milheeze. In 1890 is de molen gebouwd. Over de herkomst is slechts bekend dat de bovenas van de polder zuidzijde te Bleskensgraaf komt. De polder had echter slechts wipmolens, wat de herkomst weer onduidelijk maakt. De molen zelf is in 1965 weer voorzien van een rietdek.

De derde molen is de molen "De Bijenkorf" te Gemert. In 1908 werd papiermolen "De Veenboer" te Zaandijk verplaatst naar Gemert en omgebouwd naar een korenmolen. De molen

verviel na de oorlog en werd in 1975 bijna nieuw weer opgebouwd. Hierbij werd de onderbouw verhoogd en de molen kreeg een rietdek. In dit geval wel erg raar, want als wit-papiermolen had de molen in Zaandijk geen rietdek, maar houten beplanking.

De vierde molen is het grootste raadsel van de dag. We bezoeken molen "Sint Victor" te Oventje. Volgens de verhalen was deze molen in 1898 vanuit de Zaanstreek verplaatst naar Mariaheide. Vanuit daar is de molen in 1938 verplaatst naar

Nederland en Vlaanderen

Vereniging voor Molinologie in Nederland en Vlaanderen

Oventje. Hier verving hij een zeskante molen, die het slachtoffer was geworden van de windhoos van 10 augustus 1925. (Dezelfde windhoos die ook Borculo teisterde). In 1957 werd de stelling vervangen door een pakhuis. De opbouw van

het achtkant wijst op een molen met stampers, misschien een hennepklopper of volmolen.

De laatste molen die we bezoeken is de molen "Gerarda" de Heijen. Zoals zoveel molens in Noord-Limburg werd ook deze molen aan het eind van de oorlog door de Duitsers opgeblazen. In 1949-1950 werd de molen overgebracht uit Hierden en weer opgebouwd in Heijen. Hierden was echter ook niet de oorspronkelijke bouwlocatie van deze molen. In 1913 werd de molen vanuit het vierde en vijfde Veendistrict te Engwirden (Heerenveen) overgebracht naar Hierden en omgebouwd tot korenmolen. Deze molen heeft altijd een ritdek gehad. De molen staat op de ronde onderbouw van zijn voorganger.

Als laatste maken we nog een fotostop bij de molen van Katwijk. Deze molen is 1869 gebouwd, misschien afkomstig uit de Lage Abtswoudsche Polder te Delft. De molen is gebouwd op een woonhuis. In 1957 kreeg deze molen weer een rietdek, welke echter in 2016 weer verdween.

Literatuur:

- Jan Hofstra, Een Fries in Limburg, Molenwereld 11 (2002), pp. 300-309
- J.S. Bakker, Wateringen (3) in het Westland, in de Peel, op de Veluwe, Molenwereld 1 (2000) pp 8-14
- Nico Jurgens, Een voormalige hennepklopper in Oventje?, Windbrief 114 (2/2001)
- S.H.A.M. Zoetmulder, De Brabantse molens, 1974
- P.W.E.A. van Bussel, Molens in Noord-Brabant, 1978
- Arian M.H. Smit, Ontheemde Zaanse molens, 2005
- Jos Kunne, De molen van Kisjes in Hierden, 2012
- P.W.E.A. van Bussel, De molens van Limburg, 1991
- Marko Sturm, Een molen in Noord-Limburg : De Gerarda in Heijen, De Molenvriend 46, 1/2002
- Huub van est, Molen met vijf levens, Molens 74, 5/2004

Vervoer

Het vertrekpunt is het Station Cuijk. Parkeren is mogelijk ten westen van het station op een groot parkeerterrein (gratis) Vanaf het startpunt zal het vervoer gezamenlijk plaatsvinden per bus.

Programma

Vertrek Station Cuijk	09:30
Deurne-Zeilberg Lezing met consumptie	10:15 -11:00
Molen "Maria-Anthoinette" te Deurne-Zeilberg	11:00 -11:50
Molen "Laurentia" te Milheeze + Lunch	12:05 -13:15
Molen "De Bijenkorf" te Gemert	13:35 -14:25
Molen "Sint Victor" te Oventje	14:50 -15:40
Molen "Gerarda" te Heijen	16:15 -17:05
Molen te Linden (Fotostop)	17:25 -17:40
Aankomst Station Cuijk	17:50

Na activiteit.

Mogelijkheid tot deelname aan diner in Cuijk. Details hierover zullen nog bekend gemaakt worden op de website www.molenkunde.eu.

Deelname en voorwaarden

De deelnamekosten worden geschat op €28,00. **Alleen leden krijgen een korting van €3,- en betalen geschat €25,00.** (Schatting op basis van 30 deelnemers). Per deelnemer is één introducté mogelijk als het een huisgeno(o)t(e) betreft of een geïnteresseerde. Bij overschrijding van het maximum aantal van 50 deelnemers gaan leden echter voor.

Nederland en Vlaanderen

Vereniging voor Molinologie in Nederland en Vlaanderen

Laatste informatie

Op de website http://www.molenkunde.eu/?page_id=510 vindt u de laatste informatie of de voorjaarsexcursie door kan gaan. Verzekering tijdens excursies en bijeenkomsten Voor leden en gasten heeft onze vereniging een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten die tijdens excursies en bijeenkomsten in werking treedt. Abonnees en gasten worden door de verzekering als leden beschouwd.

Aanmelding ACTIE 1

Aanmelding is mogelijk via website: Klik door naar

http://www.molenkunde.eu/?page_id=519

of geschiedt via e-mail, telefonisch of door een kaartje te sturen aan:

Eddy De Saedeleer
Vossedreef 5
9340 Lede
Belgie
Mobiele tel: +32-476-605915 (ook op 17 juni)
info@molenkunde.eu

Onder vermelding van:

- naam en adres
- aantal deelnemers
- telefoonnummer (voorkeur voor mobiel)
- aantal vegetarische lunch(es)
- aangeven indien u contant betaalt op 17 juni
- deelname aan diner
- evt.vegetarisch

Betaling ACTIE 2

Voor deelname is het NODIG om het verschuldigde bedrag over te maken, zie de in **VET** gezette tekst onder "Deelname en voorwaarden". U kunt het verschuldigde bedrag overmaken op:

ING rekening
NL96 INGB 0006104927 BIC code: INGBNL2A

t.n.v. TIMS NEDERLAND.

Vermeld voor de zekerheid de namen van de deelnemers voor wie u betaald onder "Mededeling" bij telebankieren.

Uw betaling dient bij voorkeur uiterlijk woensdag 10 juni in ons bezit te zijn.

Namens het bestuur van TIMS Nederland en
Vlaanderen:

Tot ziens in Cuijk op 17 juni a.s.

Het TIMS Nederland en Vlaanderen bestuur.